

Raknetur til Færøyene 24. – 30.07.2014

Torsdag 24.07 kl. 13:00 møttes 32 reiseglade og forventningsfulle Raknemedlemmer på Gardermoen, klar for en spennende reise til Færøyene. En del av oss hadde vært her før – i 1987, men da i Klaksvik, mens vi denne gang skulle bo i Runarvik. Og vi skulle få oppleve Olsok-feiringen, noe vi ikke fikk sist!

På Gardermoen var det endeløse køer, for samme formiddag var det kommet en terrortrussel mot Norge fra islamistgrupper i Syria, og sikkerhetskontrollen var skjerpet. I tillegg var flyet til København en time forsinket, men vi rakk heldigvis flyet videre til Færøyene med god margin!

Vel framme på Vágar flyplass ble vi møtt av vår entusiastiske vertinne Katarina, og bussen tok oss til Runarvik, en drøy times kjøretur. Været var litt skiftende, men med glimt av sol, og vi fikk et førsteinntrykk av landskapet og de små bygdene langs kysten. Vel framme ble vi innkvartert på Hotell Runarvik, et «småsjarmerende» og hyggelig hotell, fikk deilig «hot» suppe og ble tatt med på en rundtur i byen. Den er Færøyenes 3. største, og et senter for fiskeindustrien med en årlig stor fiskeeksportmesse. I tillegg er byen kjent for sine mange kulturelle arrangementer.

Fredag 25.07.

Været var grått da vi startet bussturen til Torshavn. Katarina var spent på om været ville lette, vi skulle nemlig kjøre over fjellet til hovedstaden (det er en annen vei delvis via tunell) – og utsikten fra toppen skulle være flott. Men dessverre holt tåka seg så vi så ikke så mye.

Vel framme dro vi til Nasjonalmuseet, etter først å ha kjørt en liten rundtur i byen. Museet var fint og inneholdt mye spennende, fiskebåter av ulik størrelse, myntsamling, draktsamling og mye nydelig utskårne kirkestoler, for å nevne noe. Katarina – og hennes nestkommanderende» var entusiastiske og dyktige omvisere. Via bybussen – som var gratis! - kom vi oss ned til sentrum, fikk deilig lunsjbuffet på restaurant Marcopolo, før vi gikk en runde i sentrum og endte opp på Tinganes med sine gamle, rødmalte hus med gresstak og den store Havna Kirkja.

Været var fortsatt jevnt grått, og bedre ble det ikke (men heller tettere tåke) da vi ved 15- tiden gikk om bord i «Nordlysid», en flott 60 fots 2-masted båt som skulle ta oss med på en 3 timers tur rundt Nolsøy og fuglefjellene der. Men ettersom tåka ikke lettet, ble det bestemt at vi heller skulle gå i land på Nolsøy. Der var det nemlig en ekspert på fuglelivet – en kar som også drev med utstopping av fugler – som kunne fortelle oss om det vi dessverre ikke fikk se på grunn av tåka! Og det ble en fin og spennende orientering vi fikk på trappa til huset hans – og etterpå fikk vi

komme inn og se på alle hans utstoppede fugler og andre dyr fra øyene. Vel om bord igjen satte vi kursen direkte mot Runavik, fikk servert deilig fiskesuppe (også den en smule «hot» - i alle fall for noen) – og etter en times tur var vi «hjemme». Det ble en opplevelsrik dag der værgudene ikke var helt med oss.

Lørdag 26.07.

Dette ble «bunadsdagen»! kl. 11:00 kom Rakne masjerende nedover fra hotellet til plassen ved turistinformasjonen – med Rakne-fana i front. Vi hadde en drøy halvtimes oppvisning som tydeligvis var populær blant de ganske mange fremmøtte. Etterpå tok mange av de færøyske tilskuerne sammen og danset sin kjededans til flere kvad – og mange av oss ble med etter hvert.

Etter lunsj på hotellet ble vi kjørt i buss til bygda Gøtagjogv – en halvtimes reise. Her fikk vi en fin omvisning i Blåstova-museet – et folkemuseum med sort tjærede hus med gresstak, samt bygdas gamle kirke. Her fikk vi et fint innblikk i livet i et 1800-hundretalls bonde- og fiskerisamfunn. Her sto også en spesiell skulptur av «Trond i Gøtu» - en mye omtalt vikinghøvding- som stod vannrett ut i lufta med føttene plantet på et kart over Færøyene! Vi fikk høre at statuen var svært omdiskutert og ikke særlig velsett av de fleste lokale beboere. Til slutt gikk vi opp til den nye Gøta-kirken, en kirke som kombinerer tradisjonell enkelhet med moderne kunst og kirkekultur. Taklampene og vegglampettene var i farget glass, og det samme var altertavlen, prekestolen og døpefonten. Vi var alle fasinert av det nydelige interiøret!

Vel tilbake på hotellet var det å gjøre seg klar til kveldens fest på et forsamlingslokale like ved havna. Vi ble servert en nydelig buffet med blant annet færøyske spesialiteter som tørket lammekjøtt, hvalspekk og tørket hval, påspandert av våre verter. Det ble en svært hyggelig kveld med prat og sang ved bordet, oppvisning av oss og færøydansing av våre verter, samt litt fellesdans. Og vi avsluttet i rimelig tid, ved 22:30 tiden.

Søndag 27.07.

Dagen startet med en fottur i heiene like utenfor Runavik. Vi fulgte en godt tilrettelagt sti innover rundt en innsjø med et rikt fugleliv, bl.a. store flokker av grågås. De som ville gikk opp i høyden, og her var det fin utsikt i flere retninger, både utover Runavik og mot Torshavn, som vi kunne se i det fjerne. Været var bra, og landskapet så grønt, så grønt! Etter nok en god lunsj på hotellet la vi ut på en lengre busstur til den nordlige delen av Eysturøy. Vi besøkte 3 bygder: Oyndarfjörður, Funningar og Gjogv. På Oyndarfjörður så vi først de berømte «Rinkusteinar» - to to-tonns tunge steiner som konstant beveges av bølgene. (- men det var knapt synlig med det blotte øye -). Etter sagnet var det 2 vikingskip ute på plyndringstokt som støtte på en heks, ble forvandlet til stein - og slik skulle de stå til evig tid. Vi gikk rundt i den mer eller mindre fraflyttede bygda og tok så plass i bygdas kirke. Den er en av 13 mer eller mindre like kirker på Færøyene – alle delvis «prefabrickerte» i Torshavn og satt opp i ulike bygder og fullført på få måneder – i 1830 og -40 årene. En av våre guider var også klokke i kirken og sang en salme for oss med sin flotte stemme. Og så ble det kaffe og kaker på skolen i bygda.

Vi dro videre til Funningar, bygda der den første landnåmsmannen slo seg ned i år 825. Navnet hans – Grimur Kamban – er keltisk, men våre verter mente han var norsk. I dag bor det kun ca. 60 fastboende der. Også her gikk vi en runde før vi endte i kirka, hvor også vår lokale guide fortalte om bygdas og kirkas historie. Kirkene står sterkt i folks bevissthet på Færøyene – og uansett hvor få fastboende det er i mange av bygdene holder de gudstjeneste hver søndag. Og er ikke presten selv tilstede, leser «deggen» - klokkeren – opp en ferdigskrevet preken. Blant annet ble prekener av biskop Per Lønning brukt.

Til sist besøkte vi bygda Gjogv – hvor det omtrent ikke er fastboende igjen! Navnet betyr «slugt» - og en bratt trapp fører ned til en trang, naturlig havn. Bygda ligger godt plassert i forhold til storhavet og fiskefeltene i nord, og på 1800 – tallet kom fiskere fra hele Færøyene hit for å delta i fisket. Vi fikk høre om «den store ulykkesdagen» da 16 mann omkom, og om tsunamien i 1954 – som heldigvis ikke tok liv – da en kjempebølge slo inn over kløften! Vi besøkte også kirka – fra 1929 – den første kirke på Færøyene hvor innvielsesgudstjenesten foregikk på færøysk språk. I dag er det som sagt omtrent ikke fastboende igjen – men ingen familier vil selge husene sine – og det var stor rift om tomtene da et nytt hyttefelt ble lagt ut - .Kvelden ble avsluttet med deilig fellesmiddag for oss og våre verter, med hilsninger og avsynging av første vers av den norske og den færøyske nasjonalsangen.

Mandag 28.07.

Så var fellesopplegget med våre verter over. Tåka lå ennå en gang tett da bussen satte kursen mot Torshavn. Vi kjørte likevel over fjellet i håp om at tåka skulle lette, og at vi skulle få et glimt av utsikten over havet og hovedstaden. Og akkurat på toppen lettet tåka et øyeblikk- og vi fikk i all fall et lite glimt utover! Så kom vi til det flotte «Hotel Færøyar» hvor vi skulle oppleve Olavsøka. Her fikk enhver innrette seg som han eller hun ville – derfor blir det ikke noe felles referat fra denne siste delen av turen. Vi har en felles opptreden selve Olsokdagen (29.07) i sentrum, og tidlig onsdag morgen tar bussen oss ut til flyplassen for hjemreise.

Torshavn, 29.07

Hans Bernhard Marcussen.